

Bruxelles, 18.5.2022
COM(2022) 240 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Planul UE „Economii de energie”

1. INTRODUCERE

Economisirea energiei, mai exact reducerea consumului de energie prin semnale de preț, măsuri de eficiență energetică sau eforturi voluntare, poate fi adesea cea mai ieftină, cea mai sigură și cea mai curată modalitate de a reduce dependența noastră de importurile de combustibili fosili din Rusia. În plus, utilizarea unui volum mai redus de energie sprijină securitatea aprovizionării, facilitează cerințele de stocare și susține tranziția către o energie curată.

Reducerea voluntară a consumului inutil de energie și accelerarea măsurilor de eficiență energetică vor limita penuria de gaze și petrol în cazul unei perturbări a fluxurilor din Rusia. Ca atare, acestea constituie un element esențial pentru stabilizarea piețelor și prevenirea unei noi manifestări a volatilității prețurilor. Pe termen mediu și lung, economiile de energie ar contribui la scăderea prețurilor la energie și la o reacție eficace la creșterile bruște ale prețurilor și la deficitele de aprovizionare.

Economiile de energie reduc în mod direct facturile la energie și sporesc reziliența economiei noastre. Prețurile ridicate ale energiei pe bază de combustibili fosili afectează deja gospodăriile și toate sectoarele industriale, de la servicii la industria prelucrătoare și de la agricultură la transporturi. Pentru gospodăriile vulnerabile și cele afectate de sărăcie energetică, pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii și pentru industriile energofage, această situație impune luarea de decizii dificile cu privire la renunțarea la consumul de energie. Creșterea prețurilor la energie afectează, de asemenea, competitivitatea relativă a întreprinderilor, cu posibile efecte de domino asupra ocupării forței de muncă și a veniturilor.

Anul trecut, în cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55” și pentru realizarea obiectivelor Pactului verde european, Comisia a propus o creștere a nivelului de ambiție în materie de eficiență energetică până la sfârșitul acestui deceniu. Deși a fost concepută în primul rând pentru a sprijini decarbonizarea economiei UE, propunerea a implicat și alte beneficii substanțiale, cum ar fi sporirea securității energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a poluării aerului și a epuizării resurselor naturale.

Punerea în aplicare a întregului pachet legislativ „Pregătiți pentru 55” ar reduce consumul nostru de gaze cu 30 % (echivalentul a 100 mld. m³) până în 2030. Mai mult de o treime din acest procent ar proveni din îndeplinirea obiectivului UE de eficiență energetică prezentat în propunerea de reformare a Directivei privind eficiența energetică (DEE). Obiectivul ar fi atins prin punerea în aplicare a propunerilor relevante de politică în materie de eficiență energetică, cum ar fi DEE reformată, reformarea Directivei europene privind performanța energetică a clădirilor (*Energy Performance of Buildings Directive – EPBD*), legislația privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică, precum și alte instrumente de politică cu impact asupra consumului de energie, de exemplu, standardele de emisii de CO₂ pentru vehiculele noi, sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) și noul ETS propus pentru clădiri și transportul rutier.

Punerea în aplicare a acestor politici ar conduce la o reducere structurală a consumului de energie. În urma invadării Ucrainei de către Rusia, aceste schimbări ar trebui să aibă loc acum chiar mai rapid pentru a spori reziliența și independența energetică a UE într-un ritm mai accelerat.

În același timp, se pot realiza relativ rapid economii semnificative de energie prin alegeri voluntare. Cel mai recent raport al IPCC¹ subliniază că modificările aduse stilului de viață și comportamentului nostru pot contribui în mod semnificativ la reducerea consumului nostru de energie. Alegerea de a reduce temperaturile de încălzire, de a conduce într-un mod mai economic și de a trece la o utilizare mai intensă a transportului public și la o mobilitate mai activă, utilizarea mai eficientă a aparatelor de uz casnic și a aerului condiționat și stingerea luminilor pot genera economii substanțiale pe termen scurt².

Prin urmare, acest plan al UE, „Economii de energie”, adoptă o abordare dublă:

- (1) realizarea unor economii de energie imediate prin alegeri voluntare și
- (2) accelerarea și consolidarea măsurilor structurale de eficiență energetică pe termen mediu și lung.

Ambele abordări vor trebui să fie sprijinite de un cadru financiar și de o structură de guvernare eficientă.

2. REALIZAREA UNOR ECONOMII DE ENERGIE IMEDIATE PRIN ALEGERI PERSONALE

Având în vedere situația actuală pe plan geopolitic și pe piață, nu ne putem permite să așteptăm până la instituirea unor măsuri structurale importante în materie de eficiență energetică. Este esențial să se caute oportunități imediate de reducere a consumului de energie pe durata crizei actuale. Pe termen scurt, majoritatea acestor oportunități ar proveni din alegeri voluntare, dintre care unele ar putea dura și pe termen mediu și lung dacă ar conduce la schimbări ale obiceiurilor.

Aceste alegeri ar trebui să se concentreze în primul rând asupra domeniilor în care se pot realiza cele mai mari economii în ceea ce privește consumul de gaze și petrol. Gazele naturale joacă cel mai mare rol în ceea ce privește încălzirea, reprezentând aproximativ 42 % din energia utilizată pentru încălzirea spațiilor în sectorul rezidențial și în cel casnic. Petrolul este următorul cel mai important combustibil fosil pentru încălzire, reprezentând 14 %, în timp ce cărbunele reprezintă aproximativ 3 %. Utilizarea combustibililor fosili în transporturi reprezintă 288 de milioane de tone echivalent petrol pe an sau 93 % din necesarul de energie din sectorul transporturilor. Transportul aerian și transportul maritim depind aproape în totalitate de combustibilii fosili, în timp ce combustibilii fosili asigură 93 % din consumul de energie în transportul rutier și 23 %

---

¹ IPCC, 2022: *Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* („Schimbările climatice în 2022: Atenuarea schimbărilor climatice. Contribuția Grupului de lucru III la cel de al șaselea raport de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice”).

² *Analysis of behaviour change due to electricity crisis: Japanese household electricity consumer behaviour since the earthquake* („Analiza schimbării comportamentului ca urmare a crizei de energie electrică: comportamentul consumatorilor casnici japonezi de energie electrică după cutremur”), Murakoshi și alții, 2013. *Can Rationing Affect Long Run Behavior? Evidence from Brazil* („Poate raționalizarea să afecteze comportamentul pe termen lung? Dovezi din Brazilia”); Costa, 2012. A se vedea, de asemenea, politicile pentru conservarea și suficiența energetică: *Review of existing policies and recommendations for new and effective policies in OECD countries* („Revizuirea politicilor existente și recomandări pentru politici noi și eficiente în țările OCDE”), Bertoldi, 2022 (<https://doi.org/10.1016/j.enbuild.2022.112075>).

din consumul de energie în transportul feroviar. Aproximativ 25 % din activitatea autoturismelor are loc în mediul mobilității urbane.

Prin urmare, sectoarele-cheie pentru economii semnificative pe termen scurt sunt încălzirea în gospodării și servicii, transporturile și mobilitatea, cu un potențial suplimentar pe termen scurt în sectoarele industriale. Acțiunile de reducere imediată a consumului de gaze sunt deosebit de importante, deoarece orice economii care pot fi realizate din timp vor contribui la realimentarea stocului și, astfel, vor reduce riscurile de aprovizionare în sezonul de iarnă. În același timp, este, de asemenea, important să se economisească energie electrică, deoarece gazele naturale, petrolul și cărbunele sunt, de asemenea, utilizate pentru producerea de energie electrică. Este probabil ca principalele reduceri la nivelul utilizării petrolului să fie realizabile printr-o utilizare diminuată a autoturismelor personale și a transportului aerian, precum și prin creșterea eficienței conducerii camioanelor.

Aceste opțiuni pot reduce cererea de energie, ceea ce poate contribui la reducerea importurilor de combustibili fosili și la evitarea unor deficite mai grave și, prin urmare, a impunerii unor măsuri de restricționare cu toate consecințele economice și sociale care decurg din acestea.

Desigur, schimbările sunt deja determinate de actualele prețuri ridicate de piață, deoarece gospodăriile și întreprinderile caută modalități de a limita creșterea facturilor la energie. Totuși, astfel de economii determinate de piață pot fi insuficiente din diverse motive. Este posibil ca actorii să nu fie conștienți de cele mai bune oportunități de economisire. Coordonarea poate fi necesară pentru obținerea celor mai bune rezultate. De asemenea, echitatea și solidaritatea nu sunt neapărat garantate: este posibil ca persoanele mai înstărite să își adapteze sau nu comportamentul. Altele, în special persoanele cele mai vulnerabile, pot fi forțate, în schimb, să ia măsuri dureroase. În cele din urmă, prețurile pieței nu vor conduce neapărat la un efort adecvat din punctul de vedere al obiectivelor REPowerEU.

Prin urmare, tipurile de acțiuni de sprijin care pot fi întreprinse pot fi împărțite în:

- **Acțiuni de informare** – pentru a se asigura că diferitele tipuri de utilizatori de energie înțeleg importanța reducerii cererii de energie și știu ce pot face pentru a contribui.
- **Acțiuni de încurajare și de sprijinire** – pentru a-i ajuta pe utilizatorii de energie în eforturile lor de reducere a consumului de energie, de exemplu prin oferirea de reduceri la achiziționarea celor mai eficiente aparate de uz gospodăresc.

Principalul avantaj al schimbării determinate de acest tip de măsuri este că impactul lor asupra consumului de energie este imediat, că investițiile inițiale nu sunt necesare sau sunt foarte reduse și că este necesară doar o mică schimbare a obiceiurilor, fără niciun impact sau cu un impact foarte limitat asupra bunăstării, deoarece vor face astfel de alegeri numai persoanele care și le doresc și care le pot face.

Astfel de măsuri vor fi în principal voluntare și se vor baza pe bunăvoință, precum și pe comunicarea eficientă către utilizatorii de energie a celor mai eficace măsuri pe care le pot lua. Având în vedere că principalele utilizări ale gazelor și petrolului sunt relativ limitate (în principal încălzirea pentru gaze și transportul pentru petrol), mesajele pot fi relativ bine direcționate.

Furnizarea de informații specifice cetățenilor este esențială pentru ca aceștia să facă alegeri în cunoștință de cauză. Mesajele corecte trebuie transmise la momentul potrivit.

Este probabil ca acest lucru să însemne un număr mic de măsuri specifice pe un spectru larg, susținute de informații accesibile.

Aceste acțiuni trebuie să fie întreprinse de organisme de încredere care au o bună înțelegere a circumstanțelor locale și sunt în măsură să implice o mare parte a populației în acțiuni concrete. Adesea, statele membre sunt cele mai în măsură să promoveze aceste tipuri de acțiuni de economisire a energiei la momentul potrivit și având în vedere circumstanțele lor locale. Autoritățile locale, de exemplu prin intermediul agențiilor pentru energie locale, regionale și naționale, al Convenției primarilor și al misiunii „100 de orașe inteligente și neutre din punct de vedere climatic”, joacă un rol esențial.

Acțiunile de informare pot fi, de asemenea, consolidate prin includerea competențelor legate de economiile de energie în programele școlare și prin promovarea dobândirii de competențe în sectoarele care sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor ambițioase ale planului REPowerEU.

Câteva state membre au luat deja măsuri pentru a aborda potențialul de economisire a energiei pe termen scurt³, dar se poate face mai mult. Pentru a sprijini aceste eforturi, campania comună a Comisiei și a AIE „Îmi aduc și eu contribuția” (*Playing my part*) oferă informații simple cu privire la unele măsuri esențiale pe care persoanele fizice și întreprinderile le pot lua în mod voluntar, atunci când este posibil, pentru a contribui la reducerea importurilor noastre de energie din Rusia.

În plus, pentru a-i sprijini pe consumatori în alegerea unor aparate de uz casnic mai eficiente, Comisia lansează interfața pentru consumatori a bazei de date europene privind înregistrarea produselor pentru etichetarea energetică (ERPEL)⁴. Comisia lucrează, de asemenea, la o campanie de informare pentru a oferi informații și materiale de sensibilizare care să fie utilizate în comunicarea cu persoanele fizice de către alte organisme. Statele membre ar trebui, de asemenea, să valorifice pe deplin oportunitățile de care dispun pentru a promova eficiența energetică, cum ar fi cotele reduse de TVA pentru sistemele de încălzire cu randament ridicat, asigurarea faptului că prețurile energiei încurajează trecerea la pompe de căldură și încurajarea achiziționării unor aparate de uz casnic mai eficiente. Statele membre vor fi cele mai în măsură să le identifice pe cele mai eficiente și mai echitabile pentru propriile lor circumstanțe

Multe recomandări specifice imediate pot fi avute în vedere și o ilustrare a tipurilor de măsuri, inclusiv a potențialelor orientative de economii estimate, este furnizată în anexă, cele mai importante fiind rezumate în tabelul de mai jos⁵.

	Economii de petrol (Mtep)	Economii de gaze (mld. m ³)
Măsuri de economisire a gazelor		
Economii provenite din reducerea încălzirii, oprirea încălzirii în	≈1.5	≈6

³ De exemplu, guvernul belgian a lansat campania „J'ai un impact/ik heb impact” cu scopul de a realiza economii de energie pe termen scurt în contextul crizei din Ucraina. Italia a anunțat o decizie de limitare a temperaturilor de încălzire și răcire în clădirile publice.

⁴ Pentru mai multe informații, a se vedea: <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>.

⁵ Economii de energie estimate indicate se bazează pe o serie de surse și depind de o gamă largă de factori, inclusiv măsura în care persoanele răspund la campaniile de publicitate și de informare și la alte stimulări. Având în vedere cele de mai sus, acestea ar trebui înțelese ca indicând doar amploarea relativă posibilă a efectului la nivelul UE. În plus, efectele măsurilor se pot suprapune.

încăperile neutilizate, blocarea curenților de aer etc.		
Furnizarea de informații cu privire la menținerea temperaturilor cazanelor cu condensare sub 60 de grade și încurajarea oamenilor să le verifice pe ale lor.		≈3
Informații privind întreținerea cazanelor, măsuri simple de izolare, izolarea termică, montarea de robinete cu termostat pentru corpuri de încălzire și de regulatoare de încălzire și încurajarea luării de măsuri.	≈0.3	≈1
Luarea în considerare a modificării prețurilor energiei și a introducerii unor structuri tarifare progresive și a altor soluții pentru a încuraja economiile de energie și trecerea de la gaz la electricitate.		≈1
Industrie		
Stimularea auditurilor energetice și a punerii în aplicare pentru a evita pierderile de căldură în procesele la temperaturi ridicate, sprijinind renunțarea la energia fosilă.		≈2
Măsuri în domeniul transporturilor		
Recomandarea reducerii vitezei pe autostradă.	≈8	
Încurajarea mersului pe jos, a mersului cu bicicleta, a utilizării transportului public, a micromobilității în zonele urbane.	≈5	
Încurajarea transportului feroviar.	≈2	
Potențial ilustrativ		
	≈16	≈13

AIE estimează că aceste tipuri de măsuri pe termen scurt legate de gaze ar putea duce la o **reducere cu 5 % a consumului (final) de gaze (în jur de 13 mld. m³)** pe parcursul unui an. În mod similar și în funcție de statul membru și de cererea sa globală în domeniul transporturilor, măsurile ar putea duce la o **reducere cu până la 5 % a consumului (final) de petrol (aproximativ 16 mtep)**, fără a împiedica călătoriile necesare.

În sprijinul acestor eforturi, Comisia:

- va elabora o campanie în contextul răspunsului UE la efectele războiului Rusiei împotriva Ucrainei și al prețurilor ridicate la energie, cu scopul de a sensibiliza și de a furniza materiale destinate utilizării de către alte organisme.
- va disemina informații cu privire la campania „Îmi aduc și eu contribuția” privind acțiunile de economisire a energiei pentru persoane fizice și va colabora cu grupurile de părți interesate pentru a spori sfera de acțiune a acestor măsuri de informare și pentru a crea cel mai mare impact.
- va lansa interfața pentru consumatori a bazei de date europene privind înregistrarea produselor pentru etichetarea energetică (EPREL), pentru a ajuta consumatorii și achizitorii să aleagă aparat de uz casnic mai eficiente.

3. ACCELERAREA ȘI CONSOLIDAREA MĂSURILOR STRUCTURALE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

Obiectivele actuale ale UE în materie de eficiență energetică contribuie în mod semnificativ la obiectivele climatice ale UE. Obiectivele „20-20-20” și obiectivele climatice pentru 2030 stabilite în Legea climei sunt exemple clare de cazuri în care măsurile de eficiență energetică au permis corelarea creșterii economice cu reducerea

consumului de energie și au jucat un rol important în atingerea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. După cum au confirmat studiile⁶, politicile privind eficiența energetică au adus, de asemenea, beneficii mai mari în sensul că acestea pot fi monetizate în diferite grade. Printre acestea se numără aspecte precum reducerea sărăciei energetice, un nivel sporit al sănătății și bunăstării, creșterea competitivității întreprinderilor și sporirea securității energetice.

Statele membre au instituit cadrele și mecanismele instituționale necesare pentru îndeplinirea obiectivelor lor anterioare și actuale de eficiență energetică. Există o structură de guvernare prin intermediul planurilor naționale privind energia și clima pentru a se asigura că aceste ambiții sunt coerente cu obiectivele generale ale UE. În prezent, este urgent să se accelereze aceste îmbunătățiri ale eficienței energetice pentru a spori reziliența UE. Odată cu creșterea prețurilor la energie, care a redus perioada de recuperare a investițiilor în eficiența energetică, este nevoie de un efort reînnoit pentru a elimina constrângerile legate de lichiditate și de informații care frânează astfel de investiții profitabile.

Având în vedere activitatea desfășurată în ultimul deceniu, această intensificare a eforturilor nu ar trebui să necesite crearea de noi structuri sau organisme. De exemplu, toate statele membre au strategii de renovare pe termen lung, întreprinderile mari au obligația de a efectua audituri energetice o dată la patru ani și s-au depus eforturi pentru formare și asigurarea calității în mod adecvat. Cu toate acestea, creșterea ratei de îmbunătățire a eficienței energetice poate necesita consolidarea nivelurilor existente de alocare a resurselor, de exemplu pentru furnizarea de consiliere și de informații, precum și mecanisme care să permită mai multe investiții private.

Normele actuale ale UE privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică au dus la scăderea cu 10 % a consumului anual de energie al produselor incluse în domeniul lor de aplicare, diminuând în mod semnificativ cererea de energie primară a UE și reducând costurile pentru consumatori. Propunerea Comisiei de regulament privind proiectarea ecologică pentru produsele sustenabile⁷ extinde domeniul de aplicare al cadrului de proiectare ecologică pentru a acoperi o gamă cât mai largă de produse. Întrucât utilizarea materialelor în produse are o amprentă energetică importantă, acest nou cadru va spori în mod semnificativ economiile de energie prin stimularea atât a eficienței energetice, cât și a eficienței materialelor.

3.1. Indicarea unui obiectiv al UE de eficiență energetică mai ambițios

Propunerea de reformare a DEE prezentată de Comisie în iulie 2021 include un obiectiv de eficiență energetică mai ambițios, de 9 % până în 2030 (în comparație cu scenariul de referință din 2020).

În 2021, Comisia a efectuat, de asemenea, un studiu privind potențialul de economisire a energiei aferent măsurilor de eficiență energetică, care a arătat că potențialul de economisire economică pentru 2030 ar putea atinge 13 % din FEC (752 Mtep) dacă UE își intensifică finanțarea și eforturile pentru eficiența energetică. Potrivit aceluiași studiu⁸, potențialul tehnic de economisire a energiei ar putea atinge 19 % din FEC (696 Mtep).

---

⁶ A se vedea, de exemplu <https://combi-project.eu/>.

⁷ COM(2022) 142 final.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/511bb328-f8b9-11eb-b520-01aa75ed71a1/language-en>.

În urma comunicării privind REPowerEU din 8 martie, modelarea ulterioară a scenariului REPowerEU⁹ cu prețuri ale gazelor mai mari din punct de vedere structural duce, de asemenea, la un obiectiv de eficiență energetică eficient din punctul de vedere al costurilor de 13 % în 2030.

3.2. Posibila consolidare a măsurilor de eficiență energetică

Având în vedere necesitatea de a accelera independența Uniunii de importurile de combustibili fosili, statele membre ar trebui să aibă în vedere accelerarea măsurilor de eficiență energetică existente și punerea în aplicare a altora suplimentare. Fiecare stat membru va ști cel mai bine unde să își concentreze eforturile și, în plus, există domenii clare la nivelul UE în care o abordare comună poate aduce valoare adăugată.

În cadrul proceselor de codecizie în curs cu privire la diferite elemente ale pachetului „Pregătiți pentru 55”, colegiuitorii pot consolida cadrul de reglementare pentru eficiența energetică pe termen scurt și pot realiza mai multe economii de energie pe termen mediu și lung în contextul REPowerEU, inclusiv:

- **Creșterea nivelului de ambiție al obligației naționale privind economiile de energie.**
- Introducerea unor **obligații care să garanteze că, în sectoarele-cheie**, eficiența energetică va fi sporită, subvențiile pentru tehnologiile bazate pe combustibili fosili vor fi oprite, tehnologiile din domeniul energiei din surse regenerabile sunt promovate în mod constant, iar tehnologiile și echipamentele de economisire a energiei sunt dezvoltate rapid.
- Consolidarea **punerii în aplicare a rezultatelor auditului energetic** pentru a se asigura că sunt puse în aplicare măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor și că întreprinderile (în special IMM-urile) și alte entități, cum ar fi organismele publice care nu fac obiectul obligației de audit energetic, sunt stimulate să efectueze astfel de audituri și să acționeze pe baza rezultatelor acestora. Centrele de date și utilizarea căldurii reziduale ar trebui, de asemenea, abordate în acest context.
- **Introducerea unor standarde minime de performanță energetică suplimentare** pentru clădiri pentru a stimula renovările care includ și sisteme de încălzire (și răcire), cu termene suficient de ambițioase și **stabilirea unei căi de modernizare a clădirilor cu cele mai slabe performanțe**, de la „clasa G” în certificatul de performanță energetică până la „clasa D”.
- **Eliminarea treptată a subvențiilor acordate de statele membre pentru cazanele pe bază de combustibili fosili din clădiri** cel puțin începând cu 2025 [observând că, în majoritatea situațiilor, astfel de stimulente contravin articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul privind etichetarea energetică] și încurajarea redirecționării pentru a stimula, în schimb, schemele de sprijin pentru pompele de căldură.
- **Consolidarea cerințelor naționale privind energia (și eficiența utilizării resurselor) pentru clădirile noi** prin cerințe privind sistemul de încălzire și introducerea unor standarde pentru emisii zero înainte de 2030 (înainte de 2027 în cazul clădirilor publice).

---

⁹ SWD(2022) 230 final.

- **Înăsprirea cerințelor privind sistemele naționale de încălzire pentru clădirile existente**, abordând renovările majore și înlocuirile cazanelor și racordarea la sisteme eficiente de termoficare centralizată în zonele dens populate. Acest lucru ar fi strâns legat de stabilirea unor limite mai stricte în materie de proiectare ecologică pentru sistemele de încălzire la nivelul UE, ceea ce implică stabilirea anului 2029 ca dată finală pentru introducerea pe piață a cazanelor pe bază de combustibili fosili „de sine stătătoare” și reclasificarea în paralel a etichetelor energetice (până în 2025/2026), ceea ce va conduce la plasarea cazanelor și a altor aparate pe bază de combustibili fosili în clasele energetice inferioare. Astfel de măsuri prevăzute în Directiva europeană privind performanța energetică a clădirilor și de măsuri de proiectare ecologică și de etichetare energetică vor stimula introducerea pompelor de căldură și vor contribui la obiectivul de dublare a ratei de instalare a pompelor de căldură.
- **Introducerea de interdicții naționale pentru cazanele bazate pe combustibili fosili în clădirile existente și în cele noi, prin stabilirea unor cerințe pentru generatoarele de căldură bazate pe emisiile de gaze cu efect de seră sau pe tipul de combustibil utilizat.** Deși reformarea Directivei europene privind performanța energetică a clădirilor introduce un temei juridic clar pentru astfel de interdicții naționale pentru a aborda incertitudinea juridică actuală, este deja posibil, în temeiul cadrului legislativ existent, să se aplice astfel de măsuri, care sunt deja introduse de mai multe state membre.

Pe termen mediu și lung, va fi, de asemenea, **important să se sporească în continuare eficiența energetică în transporturi** în vederea reducerii consumului de petrol, a încurajării trecerii la alternative eficiente care se bazează pe surse regenerabile de energie și a creșterii eficienței energetice a transporturilor, de exemplu prin:

- modernizarea aerodinamică a vehiculelor grele și a instalațiilor de conectare a remorcilor frigorifice; camioane mai lungi cu proiectare ecologică, cum ar fi dispozitive aerodinamice pe remorcile acestora;
- includerea unor cerințe suplimentare în materie de proiectare ecologică sau a unor obiective de eficiență energetică mai ambițioase pentru vehicule și remorci în viitoarea revizuire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele nou vândute, prevăzută pentru decembrie 2022;
- stimularea utilizării de vehicule grele cu emisii zero și amplificarea potențialului de economisire a energiei al camioanelor mai lungi și mai grele conduse la nivel transfrontalier în Uniunea Europeană în cadrul viitoarei revizuirii a Directivei privind greutatea și dimensiunile;
- stimularea utilizării transportului combinat care generează economii de energie în cadrul viitoarei revizuirii a Directivei privind transporturile combinate.

Având în vedere cele de mai sus, Comisia:

- propune creșterea la 13 % a obiectivului obligatoriu din Directiva privind eficiența energetică;
- invită Parlamentul și Consiliul să ia în considerare, în cadrul negocierilor în curs, măsurile relevante prezentate mai sus pentru a permite economii suplimentare și câștiguri de eficiență energetică în clădiri prin intermediul Directivei privind performanța energetică a clădirilor și al Directivei privind eficiența energetică;

- invită Parlamentul și Consiliul să susțină ambiția propunerii Comisiei de regulament privind proiectarea ecologică pentru produsele sustenabile¹⁰, a cărei implementare rapidă va conduce la economii suplimentare de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor pentru o gamă largă de produse;
- va avea în vedere o inițiativă legislativă pentru a crește ponderea vehiculelor cu emisii zero în parcurile de automobile publice și corporative peste o anumită dimensiune;
- va prezenta un pachet legislativ privind înverzirea transportului de mărfuri.

De asemenea, Comisia îndeamnă statele membre să adopte rapid reforma Regulamentului privind Cerul unic european în ceea ce privește modernizarea managementului traficului aerian în Europa, având în vedere câștigurile semnificative la nivelul reducerii consumului de combustibil pe care aceasta le-ar genera printr-o eficiență mai mare a zborurilor.

4. FINANȚAREA

În ceea ce privește finanțarea pentru eficiența energetică și renovarea clădirilor, investițiile prezentate în planurile naționale de redresare și reziliență (PNRR) reprezintă un bun punct de plecare, peste 67 de miliarde de euro fiind angajate pentru astfel de investiții în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR). Cea mai mare parte a sprijinului financiar a fost dedicată renovărilor clădirilor (în principal clădirilor rezidențiale și publice), urmate de construirea de clădiri eficiente din punct de vedere energetic, eficiența energetică la nivelul IMM-urilor, al industriei și al clădirilor terțiare fiind adesea mai puțin frecventă. Discuțiile pe marginea REPowerEU care au loc în prezent cu toate statele membre reprezintă o bună ocazie pentru a consolida planurile de redresare și reziliență în aceste domenii.

Se preconizează, de asemenea, că sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), inclusiv Fondul pentru modernizare și noul ETS propus pentru clădiri și transportul rutier, precum și Fondul conex pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice vor furniza venituri globale de un ordin cel puțin similar, investițiile în eficiența energetică fiind un obiectiv-cheie pentru utilizarea veniturilor. În plus, în actualul cadru financiar multianual, din fondurile politicii de coeziune (FEDR, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă) se va oferi un sprijin semnificativ pentru eficiența energetică și transportul durabil. În special, **Programul InvestEU** va mobiliza finanțare privată pentru a sprijini o gamă largă de investiții în eficiența energetică, prin partajarea riscurilor cu partenerii de implementare, inclusiv cu Grupul BEI. Totodată, politica agricolă comună, Orizont Europa și programul LIFE oferă sprijin pentru investiții în eficiența energetică. În total, în cadrul acestor instrumente la nivelul UE, resursele financiare alocate cheltuielilor legate de climă se ridică la 626 de miliarde de euro pentru CFM 2021-2027 și NextGenerationEU (deși aceste resurse abordează mai multe domenii de politică dincolo de eficiența energetică).

Măsurile care implică ajutoare de stat fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat. Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, energie și protecția mediului (*Climate, Energy and Environmental Protection State aid Guidelines – CEEAG*) oferă numeroase oportunități de sprijinire a proiectelor de eficiență energetică. În pofida finanțării publice

---

¹⁰ COM(2022) 142 final.

semnificative la nivelul UE și la nivel național, regional și local care vizează eficiența energetică, numai o astfel de finanțare nu va fi suficientă pentru a acoperi nevoile de investiții în eficiența energetică și, prin urmare, extinderea investițiilor private este esențială pentru atingerea acestor obiective. Nevoile de finanțare suplimentare decurg din perfecționarea și recalificarea lucrătorilor pentru a contracara deficitul de forță de muncă calificată necesară pentru a pune în aplicare multe dintre măsurile planificate, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, instalarea de instrumente de economisire a energiei, aparate eficiente sau generarea de energie electrică din surse regenerabile, precum și măsuri privind construcția și renovarea.

Aceasta înseamnă, pe de o parte, utilizarea cât mai eficientă din punctul de vedere al costurilor a sprijinului financiar public bazat pe instrumente de finanțare și scheme de finanțare inovatoare. Pentru a realiza acest lucru, Comisia va continua să promoveze asistența tehnică pentru investițiile în eficiența energetică, adoptarea unor scheme de finanțare inovatoare în materie de eficiență energetică (cum ar fi pe bază de facturi și de impozite, contractele de performanță energetică și modelele bazate pe performanță) și produsele financiare (cum ar fi creditele ipotecare pentru eficiența energetică și împrumuturile verzi și schemele de finanțare pentru achiziționarea de parcuri de transport cu emisii zero).

Având în vedere importanța dezvoltării unor scheme de finanțare pentru eficiența energetică, prin combinarea instrumentelor financiare și a granturilor, Comisia, cu sprijinul Băncii Europene de Investiții, oferă un model¹¹ pentru a sprijini statele membre în dezvoltarea de instrumente financiare pentru eficiența energetică și pentru a spori gradul de utilizare a acestor scheme în cadrul fondurilor politicii de coeziune.

Pe de altă parte, este esențial să se consolideze cooperarea cu instituțiile financiare în ceea ce privește investițiile în eficiența energetică și să se mobilizeze angajamentul activ al acestora în vederea realizării obiectivelor REPowerEU și ale Pactului verde european. În această privință, Comisia, în cooperare cu statele membre, continuă să consolideze activitatea Grupului instituțiilor financiare pentru eficiența energetică (*Energy Efficiency Financial Institutions Group – EEFIG*) care s-a bucurat de mult succes, de exemplu în vederea transformării acestuia într-o coaliție europeană la nivel înalt pentru finanțarea eficienței energetice împreună cu sectorul financiar. În plus, Comisia va examina modalități suplimentare de a atrage investiții private suplimentare, de exemplu prin standarde privind portofoliile de credite ipotecare sau sisteme de plată în funcție de performanță.

Având în vedere necesitatea creșterii finanțării private pentru eficiența energetică, Comisia:

- va lansa, în cooperare cu statele membre, o coaliție europeană la nivel înalt pentru finanțarea eficienței energetice împreună cu sectorul financiar, pe baza succesului înregistrat de Grupul instituțiilor financiare pentru eficiența energetică (EEFIG);
- va examina posibile modalități suplimentare de a atrage investiții private suplimentare, de exemplu prin standarde privind portofoliile de credite ipotecare sau sisteme de plată în funcție de performanță.

---

¹¹ <https://www.fi-compass.eu/resources/factsheets-and-brochures/model-for-a-financial-instrument-with-a-grant-component>.

5. GUVERNANȚA ȘI PARTENERII

Statele membre, precum și autoritățile și organizațiile lor regionale și locale, sunt cele mai în măsură să se adreseze cetățenilor și întreprinderilor din UE pentru a-i încuraja să ia măsuri de economisire a energiei sau să investească în măsuri de eficiență energetică. Comisia va completa aceste eforturi prin identificarea expertizei și schimbul de expertiză între statele membre cu privire la cele mai eficace acțiuni, acolo unde este posibil prin intermediul structurilor existente, de exemplu acțiunile concertate privind DEE și EPBD, inițiativele locale etc. În cadrul Instrumentului de sprijin tehnic, Comisia ajută statele membre să identifice reforme și investiții pentru eliminarea treptată a importurilor de combustibili fosili din Rusia, inclusiv pentru accelerarea și consolidarea măsurilor de eficiență energetică. Comisia dorește să colaboreze cu toți actorii relevanți de la nivel național, regional și local pentru a oferi cel mai mare sprijin și pentru a face schimb de informații.

Orașele mari și mici reprezintă trei sferturi din populația UE și au cel mai mare potențial de a sprijini acțiuni urgente de economisire a energiei. De asemenea, acestea au cunoștințe aprofundate despre persoanele care se confruntă cu sărăcia energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică și interacționează cu acestea. În acest context, Convenția primarilor și misiunea „100 de orașe inteligente și neutre din punct de vedere climatic” sunt parteneriate esențiale de acțiune. Un aspect important pentru a garanta că toți consumatorii își pot aduce contribuția constă în consolidarea rețelelor existente cu autoritățile locale și regionale, precum și a rețelelor de experți și părți interesate active la aceste niveluri. La nivel internațional, Convenția globală a primarilor oferă un canal consacrat pentru a ajunge la 11 000 de orașe, inclusiv în Ucraina, care pot fi integrate în acțiuni similare după conflict.

Există aspecte specifice care trebuie abordate în diferite sectoare de activitate, iar Comisia intenționează să analizeze dacă ar putea fi create parteneriate specifice pentru economiile de energie cu părțile interesate corespunzătoare din sectoarele relevante (de exemplu, transporturile, industria, sectorul agroalimentar, TIC, inclusiv centrele de date, apa și energia). Alte inițiative existente, de exemplu inițiativa „Insule curate”, inițiativa privind regiunile carbonifere în tranziție, ar putea fi utilizate pentru a oferi un cadru gospodăriilor, întreprinderilor și serviciilor.

În perioade de urgență, sunt necesare cunoștințe locale aprofundate și sprijin practic personalizat pentru a-i consilia pe cetățeni cu privire la modul optim de combinare a utilizării energiei din surse regenerabile și a măsurilor de eficiență energetică sau la modul în care să devină membri ai unei comunități a energiei din surse regenerabile. Trebuie să se asigure faptul că toți cetățenii dispun de informațiile necesare pentru a lua decizii. Chiar și acțiunile urgente trebuie să asigure incluziunea, egalitatea și nediscriminarea.

Având în vedere cele de mai sus, Comisia:

- va continua să reunească părțile interesate relevante, parteneriatele pentru economiile de energie, organizațiile de consumatori, parteneriatele și alianțele pentru competențe, Comitetul Regiunilor, rețelele locale și regionale și autoritățile centrale ale statelor membre, pentru a permite schimbul de bune practici privind măsurile de economisire a energiei în toate domeniile și monitorizarea impactului măsurilor de economisire a energiei pentru iarna următoare;
- va continua să furnizeze asistență tehnică specifică privind eficiența energetică, de exemplu prin intermediul Instrumentului de sprijin tehnic, al politicii de coeziune și

al facilității ELENA, care va ajuta autoritățile și părțile interesate să elimine blocajele din calea implementării programelor de eficiență energetică;

- va convoca statele membre să prezinte, până la 1 iulie, un raport cu privire la acțiunile pe care le-au întreprins pentru a asigura reducerea cererii pe termen scurt. De asemenea, acestea vor fi invitate să stabilească acțiunile viitoare pe care le au în vedere și impactul preconizat al acestora, inclusiv asupra centrelor de date și a căldurii reziduale industriale.

6. CONCLUZIE

Eficiența energetică este un element-cheie al Pactului verde european și al strategiei Uniunii de realizare a unei economii decarbonizate până în 2050 într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Prețurile actuale ridicate la energie și războiul din Ucraina au dat un nou impuls necesității de a economisi energie pentru a se asigura că Uniunea Europeană devine independentă de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil.

După cum se indică în acest plan, acest lucru necesită atât măsuri structurale de eficiență energetică pe termen mediu și lung, cât și schimbări imediate. Vor fi necesare în acest sens semnale de preț adecvate, utilizarea inteligentă a fondurilor publice limitate și mai multe investiții private, precum și sprijin suplimentar, alături de politici conexe pentru acțiuni concrete pe teren. Va fi necesară o implicare mai puternică a cetățenilor, precum și a autorităților și actorilor de la nivel local și regional pentru a asigura asumarea fermă și implementarea rapidă a acțiunilor necesare de economisire a energiei.

Punerea în aplicare a recomandărilor și acțiunilor stabilite în prezenta comunicare a UE privind economisirea de energie va permite tuturor să economisească energie și, astfel, să contribuie la independența energetică a Europei.

Set de măsuri neexclusiv pentru realizarea unor economii imediate de energie

Tabelul de mai jos introduce o listă neexhaustivă de măsuri specifice capabile să genereze economii semnificative de energie pe termen scurt (pe o perioadă de un an). Economii de energie estimate indicate se bazează pe o gamă largă de factori, inclusiv măsura în care persoanele răspund la campaniile de publicitate și de informare și la alte stimulări. Având în vedere cele de mai sus, acestea ar trebui înțelese ca indicând doar amploarea posibilă a efectului la nivelul UE.

În plus, efectele măsurilor se pot suprapune. De exemplu, aceleași economii de energie ar putea fi realizate prin măsuri de campanie de informare sau prin intensificarea introducerii CPE-urilor și a controalelor energetice specifice. Având în vedere cele de mai sus, nu este posibil să se însumeze impacturile estimate pentru a se ajunge la o cifră globală a economiilor de energie.

<i>Măsuri posibile</i>	<i>Descrierea măsurilor</i>	<i>Impactul estimat pe an (Mtep)</i>
<i>Servicii energetice transversale și măsuri de finanțare</i>		
Campanie de informare privind modalitățile multiple de irosire a energiei în gospodării și în întreprinderile mici	Campanie de informare specifică, care îi stimulează pe cetățeni să reducă temperatura de încălzire și temperatura cazanului, să evite consumul în orele de vârf, să închidă ușile, să oprească încălzirea în încăperile neutilizate, să stingă luminile, să blocheze curenții de aer, să diminueze consumul de energie în magazinele de vânzare cu amănuntul. Aceasta ar trebui să includă, de asemenea, servicii de consiliere pentru cetățeni și IMM-uri, cum ar fi ghișeele unice sau trusele pentru eficiență energetică.	11 Mtep
Certificarea și întreținerea	Consiliere gratuită, inspecții, audituri energetice și certificate de performanță energetică pentru a sensibiliza publicul și a oferi recomandări cu privire la economiile de energie, precum și verificări prin sondaj ale sistemelor de încălzire termică și întreținere rapidă pentru a reduce risipa	3,5 Mtep
Modificarea prețurilor energiei pentru a încuraja reducerea consumului de energie și de combustibil	Eliminarea tratamentului preferențial al combustibililor fosili și a ratelor forfetare pentru energie. Introducerea unor tarife progresive și a altor soluții pentru a stimula economiile și a încuraja trecerea de la gaz la electricitate	2,4 Mtep
Încurajarea achiziționării de aparate mai eficiente	Statele membre trebuie să furnizeze informații și stimulente. Interfața pentru consumatori a EPREL oferă informații ușor accesibile și comparabile.	

Punerea în aplicare a unor practici de finanțare inovatoare și sprijinirea în continuare a societăților de servicii energetice (SSE)	Schemele de finanțare inovatoare accelerate și produsele financiare pot sprijini adoptarea pe scară mai largă a măsurilor de eficiență energetică și pot genera economii de energie pe termen scurt (scheme de finanțare pe bază de impozite și de facturi, credite ipotecare pentru eficiența energetică, finanțarea societăților de servicii energetice)	0,7 Mtep
Practici de control mai inteligente în substațiile sistemului centralizat de termoficare	Introducerea unui control și a unei monitorizări inteligente a substațiilor sistemului centralizat de termoficare, care nu sunt echipate pentru a asigura controlul și a elimina fluctuațiile temperaturii de alimentare și creșterea debitului de apă caldă către radiatoare	2,5 Mtep
Clădiri		
Utilizarea sistemelor de încălzire și de climatizare în clădiri	Setările implicite ale cazanelor cu condensare pot fi adesea ajustate pentru a crește eficiența și a economisi până la 8 % din energia utilizată pentru încălzirea camerelor și a apei.	2,5 Mtep
Introducerea rapidă a pompelor de căldură prin stimulente specifice de finanțare	Activarea finanțării și a stimulentele fiscale pentru introducerea rapidă a pompelor de căldură, de exemplu prin reducerea TVA și obligația de eficiență energetică. Granturi bonus pentru înlocuirea cazanelor pe bază de combustibili fosili, pentru a compensa direct cererea de gaze naturale.	1,5 Mtep
Sisteme de automatizare și de gestionare a energiei clădirilor	Încurajarea instalării sistemelor de automatizare și control al clădirilor (BACS) care monitorizează și ajustează automat consumul de energie în clădiri.	1,5 Mtep
Furnizarea de informații cu privire la măsurile de izolare ușor de instalat în clădiri	Abordarea măsurilor de izolare ușor de instalat în mansarde și pe acoperișuri, precum și prin ferestre de înaltă performanță și geamuri duble	1,5 Mtep
Industrie		
Audituri energetice și acțiuni de abordare a pierderilor de căldură	Stimularea auditurilor privind pierderile de căldură și a acțiunilor de evitare a pierderilor de căldură din procesele la temperatură înaltă. Încurajarea IMM-urilor să efectueze audituri.	2,5 Mtep
Accelerarea și sprijinirea financiară a înlocuirii sistemelor bazate pe combustibili fosili cu sisteme bazate pe surse regenerabile de energie	Stimulente, precum facilități fiscale sau subvenții, pentru a accelera înlocuirea sistemelor bazate pe combustibili fosili cu sisteme bazate pe surse regenerabile de energie, în special în clădirile existente cu cazane mai vechi de 12 ani.	5 Mtep

În ceea ce privește transporturile, ar putea fi luate diverse măsuri reciproc avantajoase la nivel local, regional sau național, astfel cum se arată în tabelul de mai jos, în conformitate cu Strategia pentru o mobilitate durabilă și inteligentă și, în special, cu noul cadru de politică privind mobilitatea urbană. Aceste acțiuni pot fi puse rapid în aplicare sau accelerate de autoritățile publice, de operatorii de transport și de angajatori sau de alți agenți (în mod individual, în funcție de măsură).

Măsură posibilă	Impact potențial (în funcție de modalitatea specifică de proiectare)	Descrierea măsurii
Consolidarea adoptării de autoturisme, furgonete, camioane și autobuze electrice și mai eficiente	Ridicat	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin public continuu/extins pentru achiziționarea de vehicule durabile • Scheme de sprijin specifice pentru parcurile de vehicule specializate și captive (taxiuri, flote partajate, flote logistice, autobuze) • Investiții în infrastructura de reîncărcare și de realimentare accesibilă publicului (actori pe piață publici și privați) • Sprijin pentru instalarea infrastructurii private de reîncărcare (la domiciliu/în birouri/în întreprinderi) prin subvenții sau stimulente fiscale • Investiții în infrastructura de transport public cu emisii zero, cu scopul de a reduce utilizarea autoturismelor personale (metrou, tramvai, trenuri metropolitane, troleibuz)
Încurajarea reducerii vitezei în timpul condusului	Mediu spre ridicat	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea vitezei pe autostradă • Recomandarea unor zone cu viteză redusă în zonele urbane Dezvoltarea unor zone fără autoturisme pentru a facilita mobilitatea ușoară
Reducerea prețului transportului public și feroviar	Mediu spre ridicat	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea prețului pentru transportul public și feroviar pe baza sprijinului public acordat operatorilor
Stimularea mersului pe jos, a mersului cu bicicleta și a micromobilității în orașe	Mediu spre ridicat	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru soluțiile gratuite de utilizare în comun a bicicletelor și alte soluții de micromobilitate • Stimularea achizițiilor de biciclete prin subvenții pentru achiziționarea de biciclete sau reduceri fiscale/de TVA • Stimulente/recompense pentru angajații care utilizează transportul public sau modurile active de navetă către locul de muncă • Investiții în noi benzi pentru biciclete în orașe și

		<p>în jurul orașelor/către orașe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea/stimularea livrării pe ultimul kilometru cu bicicleta cargo sau cu vehicule electrice de livrare de dimensiuni mai mici • Creșterea posibilităților de a călători cu bicicleta în transportul public (tren, metrou)
Promovarea unei conduceri și operări mai eficiente a vehiculelor de transport de marfă și a unei livrări mai eficiente de mărfuri	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea unei încărcări optimizate/complete a vehiculelor grele prin o mai bună planificare/date optimizate • Optimizarea soluțiilor de livrare multimodale, inclusiv prin soluții cu emisii zero pe ultimul kilometru și stații de preluare • Oferirea de cursuri de formare pentru conducerea ecologică • Accelerarea implementării serviciilor STI
Zile fără mașină	Scăzut spre mediu	Organizarea de zile fără mașină în orașe
Adaptarea sistemelor existente de taxare rutieră	Scăzut spre mediu	Sisteme de taxare rutieră care reduc congestiunea în perioadele de vârf și/sau stimulează vehicule mai durabile